

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ІНВЕСТИЦІЙ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ РЕГІОНУ

І.С. Мареха, аспірант

Сумський державний університет

Ключовим елементом сприяння сталому і відтворювальному розвитку еколого-економічних систем, і агрогосподарювання у тому числі, повинно стати вирішення проблеми формування збалансованої системи еколого-економічних оцінок якості інвестицій.

Застосування категорії якості інвестицій у практичних розрахунках дозволяє здійснювати оцінку інвестиційної привабливості природогосподарювання на більш упорядкованій теоретико-методологічній основі, чітко окреслюючи напрямки оцінок – за показниками ризику відтворення еколого-економічних систем та дохідності залучуваних інвестицій.

Оскільки якість інвестицій та інвестиційна привабливість природогосподарювання є своєрідними формами взаємодії інвестиційного інтересу та інвестиційної потреби, остільки узгодження подібної взаємодії на засадах оптимізації виступає запорукою сталого природогосподарювання. Відтак, інвестиційну привабливість природогосподарювання доцільно розглядати з позиції можливості оптимізації якості інвестиційних вкладень. Вважаємо за потрібне особливо наголосити на тому, що результатом застосування категорії якості інвестицій на практиці є остаточне подолання відчуженості об'єкта від суб'єкта інвестування, яке, конкретизуючись по відношенню до оцінки інвестиційної привабливості природогосподарювання, полягатиме у формуванні сукупності вимірних параметрів певної якості, що дозволятимуть кожному інвестору обирати рівень дохідності та ризику інвестицій таким чином, щоб, не порушуючи власних інвестиційних інтересів, забезпечувати дотримання відтворювального балансу в еколого-економічних системах в цілому.

З точки зору предмета нашого дослідження, еколого-економічні показники оцінки якості інвестицій, що вкладаються у сільське господарство, – це методологічний орієнтир для інвестора, який приймає рішення в умовах нераціонального використання агроземельних ресурсів і прагне оптимізувати інвестиційну привабливість об'єкта на засадах екологізації. Завдання оптимізації якості інвестицій зводиться передусім до визначення її цільових критеріїв. Серед однокритеріальних методів оптимізації якості інвестицій найбільшого поширення набули підходи неокласичної фінансової школи, які оперують критеріями максимізації доходу або мінімізації ризику. З точки зору предмета нашого дослідження найбільш прийнятним критерієм оптимізації якості інвестицій у сільському господарстві в умовах впливу екологічного фактора вважаємо такий, що гарантує отримання інвестором певного доходу за мінімального рівня ризику, оскільки:

а) в умовах нераціонального природогосподарювання кількісна значеність інвестиційного ризику тісно пов'язується з економічним збитком від порушення природних компонентів агрогосподарського виробництва, відтак критерій мінімізації інвестиційного ризику відповідає загальному критерію мінімізації екологічно обумовлених втрат очікуваного доходу інвестора;

б) стає агрогосподарювання обов'язково передбачає його розвиток, що вимагає інвестування, а тому ризик, як об'єктивно існуюча можливість негативних коливань агрогосподарської системи і небезпеки виникнення збитків для інвесторів, виступає кардинальним обмежувальним чинником інвестиційної привабливості агрогосподарювання, оптимізація якої досягається шляхом мінімізації відхилень фактичного доходу інвестора, викликаних порушенням стану ґрунтово-земельних ресурсів агрогосподарської системи, від його очікуваного значення;

в) висока залежність економічних процесів відтворення від несприятливих природнокліматичних умов разом із чутливістю комерційних результатів сільськогосподарської діяльності до непередбачуваних цінових коливань обмежують присутність інвестиційного капіталу з огляду на пов'язані із цим ризики; емпірично підтверджена гіпотеза про несхильність до ризику учасників фінансових відносин в аграрному секторі економіки робить методологічно виправданим застосування критерію мінімізації еколого-економічного ризику інвестора при оцінці якості інвестицій у сільському господарстві;

Прагнення інвесторів мінімізувати ризики у зв'язку з екологічним фактором закономірно піднімає питання про пошук резервів підвищення якості інвестицій, які, як очевидно, матимуть місце лише після здійснення природоохоронних заходів на сільськогосподарських територіях.